

معاون محترم درمان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی .....

موضوع: طرح پژوهشی اجرایی — راه اندازی خدمات درمان اختلال مصرف الکل در مراکز درمان سرپایی با سلام و احترام.

محافظت از جمعیت عمومی در برابر آسیب‌های مرتبط با الکل یکی از اولویت‌های سلامت عمومی در سطح جهانی بوده و به منظور ایجاد بستر مناسب (ساختاری، قانونی، برنامه‌های مؤثر و آزمایش شده، منابع انسانی، مالی و اطلاعات) در دستگاه‌ها برای اجرای وسیع‌تر مداخلات پیشگیری، مقابله، درمان، کاهش آسیب و بازتوانی ناشی از مصرف الکل، دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کمیته ملی پیشگیری و مبارزه با مشروبات الکلی شورای اجتماعی کشور - وزارت کشور - اقدام به تدوین سند ملی پیشگیری، مقابله، درمان، کاهش آسیب و بازتوانی مصرف الکل (۱۳۹۶-۱۳۹۲)، نموده است.

هدف راهبردی چهارم از سند مذکور بر «ارتقای بهره‌مندی از خدمات درمان و... الکل در سطح شهر و روستا» تمرکز دارد.

در اجرای هدف راهبردی فوق و به منظور تقویت زیرساخت‌های کشور در ارزیابی خدمات استاندارد درمان اختلال مصرف الکل، طرح پژوهشی اجرایی — راه‌اندازی آزمایشی خدمات درمان اختلال مصرف الکل در مراکز درمان سرپایی به سفارش این دفتر، توسط مرکز تحقیقات سوءمصرف و وابستگی به مواد دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی در دست اجرا است.

هدف این طرح راه‌اندازی و اجرای آزمایشی خدمات درمان اختلال مصرف الکل در مراکز سرپایی درمان سوءمصرف مواد در کشور و ارزیابی این طرح مقدماتی از جهت دانش درمان‌گران (پزشکان و روان‌شناسان) و تأثیر آموزش بر دانش آنها؛ تأثیر درمان بر کاهش مصرف الکل در مراجعان و میزان ماندگاری در درمان؛ تأثیر درمان بر سلامت جسمی و روانی و کاهش اختلالات روان‌پزشکی همراه در مراجعان؛ تأثیر درمان بر بهبود کیفیت زندگی و عملکردهای اجتماعی، شغلی و خانوادگی در مراجعان؛ وضعیت ارجاع به سطوح بالاتر و مشکلات در سیستم ارجاع؛ تأثیر مداخله بر میزان دسترسی مخاطبان و کیفیت خدمات ارائه شده در کشور؛ و راه‌اندازی این مداخله بر میزان رضایت بیماران است.

در این طرح ۱۵۰ مرکز (۵۰٪ تهران، ۵۰٪ سایر شهرها) که مسئول فنی ۲۰٪ آنها (۳۰ نفر) متخصص روان‌پزشکی و ۸۰٪ (۱۲۰ نفر) پزشک عمومی هستند، جهت همکاری در طرح انتخاب می‌شوند.

شرایط مراکز متقاضی شرکت در طرح به شرح زیر است:

- ۱- تمایل به ورود و شرکت در طرح پژوهشی
  - ۲- پزشک مسئول فنی بیش از ۲ سال سابقه کار در درمان بیماران وابسته به مواد افیونی داشته باشد.
  - ۳- در مراکزی که مسئول فنی پزشکان عمومی هستند، هر مرکز سالانه ۲۰ امتیاز بازآموزی از شرکت در دوره‌های بازآموزی اعتیاد کسب کرده باشد.
  - ۴- روان‌شناس مرکز بیش از ۲ سال سابقه کار در درمان بیماران وابسته به مواد افیونی و محرک داشته و حداقل دو دوره آموزش مداخلات روان‌شناختی مقدماتی و مواد محرک (ماتریکس) را گذرانده باشد.
  - ۵- عدم وجود تخلفات عمده در سابقه کار مرکز
  - ۶- تهیه وسایل اختصاصی سنجش الکل (دستگاه تنفسی یا تست های بزاقی یا ادراری) قبل از شروع مداخله
  - ۷- دارا بودن رایانه و اینترنت پرسرعت در مرکز
- انتخاب مراکز بر اساس درخواست شخصی افراد متقاضی، اخذ نظر حوزه معاونت محترم درمان متبوع و ارزیابی تیم مجری طرح انجام خواهد شد.
- مراکز واجد شرایط پس از اتمام دوره آموزشی اختصاصی درمان اختلال مصرف الکل و شروع طرح، مجوز موقت «واحد سرپایی درمان اختلال مصرف الکل» صادر شده و مراکز می‌توانند این موضوع را بر روی تابلو یا در تبلیغات خود درج نمایند. پس از یک سال در صورت احراز حداقل کیفیت درمان مجوز «واحد سرپایی درمان اختلال مصرف الکل» به مدت دو سال تمدید خواهد شد. اطلاع‌رسانی در مورد شروع آموزش‌های اختصاصی برای شروع طرح پس از ثبت نام و بررسی شرایط متعاقباً اعلام خواهد شد.
- وزارت بهداشت از جایگاه‌های بهداشتی، درمانی، خط ملی اعتیاد و سایر سازمان‌های ذی‌ربط درخواست خواهد کرد که از آن پس بیماران مبتلا به اختلال مصرف الکل را فقط به این مراکز ارجاع دهند.
- هر مرکزی که حداقل به ۵ بیمار الکل خدمات درمانی همراه با همکاری پژوهشی ارائه دهد، امکان تمدید مجوز «واحد سرپایی درمان اختلال مصرف الکل» را خواهد داشت.
- میزان ۵۰٪ هزینه آموزش کارکنان مراکز مشارکت‌کننده در طرح از طریق درمانگران تامین می‌گردد.

